

LANDSKAPSSTYRELSENS FRAMSTÄLLNING

till Landstinget med förslag till landskapslag
angående ändring av 1 § landskapslagen om
tillämpning i landskapet Åland av vissa riks-
författningar rörande livsmedel.

I 1 § landskapslagen angående tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar rörande livsmedel (43/77) uppräknas de riksförfattningar om livsmedel som skall tillämpas i landskapet. Genom lagen har i huvudsak alla riksförfattningar om livsmedel bringats i kraft i landskapet. Två nya förordningar rörande livsmedel har utfärdats i riket efter det lagens 1 § senast ändrades. Dessa är förordningen om främmande ämnen i livsmedel (FFS 393/87) som har ersatt en äldre förordning med samma namn (införd i 1 § 28 p) och en ny förordning om behandling av livsmedel med joniserande strålning (FFS 844/87).

Med främmande ämnen avses, enligt den nya förordningen om främmande ämnen i livsmedel, ämnen i eller på ett livsmedel, vilka inte är ingrediens eller tillsatsämne och om de är av sådan art att de kan göra livsmedlet skadligt för hälsan eller otjänligt som människoföda. Som främmande ämnen betraktas enligt förordningen även insekter, kvalster och liknande. Förordningen har anpassats till nyare lagstiftning. Bestämmelser om hönsägg m.m. som berörs i den äldre lagstiftningen återfinns således i en separat förordning (se FFS 925/86 införd i landskapslagen 1 § 11 p.). I övrigt innebär den nya förordningen en precisering av rättsområdet utan att i sak förändra dess omfattning.

Tillåten behandling av livsmedel med joniserande strålning kan, enligt förordning om främmande ämnen i livsmedel, vara bestrålning av livsmedel med gamma-, röntgen- eller elektronstrålning för att antingen reducera ett mikrobinnehåll eller för att helt sterilisera det. Bestrålningen får inte göra livsmedlet skadligt för hälsan, ge det främmande lukt eller smak och inte heller menligt påverka dess näringsvärde.

Att låta rikslagstiftningen om främmande ämnen i livsmedel gälla även för landskapet har ansetts vara förenligt med landskapets behov. Den ändrade rikslagstiftningen bör därför föranleda en motsvarande förändring i landskapet. För att begränsa användningen av joniserande bestrålning av livsmedel till sådana fall där det kan anses motiverat av hälsoskäl bör nämnda förordning bringas i kraft även i landskapet.

Med hänvisning till det anförda föreläggs Landstinget till antagande

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av 1 § landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar rörande livsmedel

I enlighet med landstingets beslut

ändras 1 § 28 punkten landskapslagen den 23 maj 1977 om tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar rörande livsmedel (43/77), sådan den lyder i landskapslagen den 29 januari 1986 (10/86), samt

fogas till lagens 1 § sådan den lyder i landskapslagarna den 31 juli 1981 (55/81), den 31 mars 1983 (15/83), den 12 februari 1985 (8/85), den 29 januari 1986 (10/86) och den 28 maj 1987 (40/87), en ny 30 punkt som följer:

1 §

Utöver vad beträffande den allmänna hälsovården och bedrivande av näring annorstädes är stadgat skall vid tillverkning och annan hantering av livsmedel följande riksförfattningar, med nedan i denna lag angivna avvikelser, äga tillämpning i landskapet Åland:

28) förordningen den 3 april 1987 om främmande ämnen i livsmedel (FFS 393/87),

30) förordningen den 13 november 1987 om behandling av livsmedel med joniserande strålning (FFS 844/87).

Denna lag träder i kraft den

Mariehamn den 13 oktober 1988

L a n t r å d

Sune Eriksson

Lagberedningssekreterare

Olle Ekström

FINLANDS FÖRFATTNINGSSAMLING

1987

Utgiven i Helsingfors den 16 april 1987

Nr 393—394

INNEHÅLL

Nr		Sidan
393	Förordning om främmande ämnen i livsmedel	841
394	Förordning om ikraftträdande av överenskommelsen med Nicaragua om visumfrihet	855

Nr 393

Förordning om främmande ämnen i livsmedel

Given i Helsingfors den 3 april 1987

På föredragning av ministern för handläggning av ärenden som hör till handels- och industriministeriets verksamhetsområde stadgas med stöd av 1 och 11 §§ livsmedelslagen av den 3 juli 1941 (526/41):

Tillämpningsområde

1 §

Denna förordning gäller högsta halter och förekomst av främmande ämnen i livsmedel.

Definition

2 §

Med *främmande ämne* avses ett i eller på ett livsmedel förekommande ämne, som inte är tillverknings- eller tillsatsämne och som är av sådan art, att det kan göra livsmedlet menligt för hälsan eller odugligt eller otjänligt som människoföda. Som främmande ämnen anses i denna förordning även insekter, kvalster och andra djur och delar och lämningar av dem samt exemplar som blivit smutsiga eller förskämda eller som ätit av.

Främmande ämnes högsta halt och förekomst i livsmedel

3 §

Om främmande ämnens högsta halter i eller på livsmedel är stadgat i bilaga 1 (Förteckning över främmande ämnen) till denna förordning,

Är inte högsta halten angiven i förteckningen över främmande ämnen eller stadgad eller bestämd annorstädes, kan de av Codex Alimentarius kommissionen eller dess kommittéer godkända högsta halterna iakttas.

Till de i förteckningen över främmande ämnen nämnda vegetabiliska varugrupperna hänförs, om inte annat nämns, åtminstone de produkter som uppräknas i bilaga 2. För de livsmedels del som inte är nämnda i bilaga 2 kan klassifikationen i Codex Classification of Foods and Animal Feedstuffs (CAC/PR 4-1986, Part 4) efterföljas.

4 §

I eller på ett livsmedel får inte finnas levande insekter eller kvalster som skadar produkten och förökas i eller på den.

Vad som är sagt i 1 mom. gäller inte, om ej annorstädes är annat stadgat, kvalster som förekommer i eller på torkade frön som används som råmaterial, om deras mängd är under 50 st/kg, ej heller sådana ryggradslösa djur som i ringa mån förekommer i eller på färska vegetabiliska produkter.

Ett i 1 mom. avsett livsmedel skall dock inte anses menligt för hälsan eller odugligt eller otjänligt som människoföda, om de levande insekterna och kvalstren dödas genom en tillräck-

lig temperatursänkning eller -höjning eller på något annat av tillsynsmyndigheten godkänt sätt och om den behandlade varan därefter uppfyller de krav som ställs på den i 5 §.

5 §

I ett livsmedel får inte i större utsträckning än i förteckningen över främmande ämnen anges finnas hår, avföringar, avsöndringar, andra än i 4 § 1 mom. avsedda levande insekter, döda insekter eller deras utvecklingsstadier, andra ryggradslösa djur eller delar av sådana, och inte heller ingå exemplar som är skadade av djur eller annars fördärvade eller smutsiga.

För livsmedel i fråga om vilka ingen högsta halt för i 1 mom. avsett främmande ämne är angiven i förteckningen över främmande ämnen lände till efterrättelse vad som i 9 § livsmedelsförordningen (408/52) är stadgat, om inte annorstädes är annat stadgat eller bestämt.

Ämnen med lika inverkan

6 §

Finns i eller på ett livsmedel samtidigt två eller flere ämnen som ur hälsosynpunkt har lika inverkan eller som intensifierar varandras hälso- menliga inverkan, får inte summan av ämnernas halter i procent av respektive högsta halter överstiga 100.

Vad som i 1 mom. är stadgat tillämpas inte på högsta halter av de i bilaga 1 punkt 2 nämnda främmande ämnena i livsmedel som nämns i samma punkt.

7 §

Följande är ovan i 6 § 1 mom. avsedda ämnen, om de hör till samma grupp:

Grupp 1: Ferbam, maneb, mancozeb, nabam, propineb, tiram, zineb och ziram

Grupp 2: Aldrin, DDT, dieldrin, endosulfan, endrin, heptaklor, hexaklorbenssen, klordaner, klordekon, lindan och mirex

Grupp 3: Benomyl, carbendazim, tiofanat och tiofanatmetyl

Grupp 4: Captafol, captan och folpet

Grupp 5: Klorprofam och profam

Grupp 6: Carbofenotion, coumafos, cyano- fenfos, dioxation, etion, fenamifos, fenitrotion, fensulfotion, fention, fentoat, forat, fosfamidon, foxim, isofenfos, kinalfos, klortiofos, leptofos, metacrifos, metamidofos, mevinfos, monocroto-

fos, ometoat, paration, parationmetyl, pirimi- fosetyl, triazofos och vamidotion

Grupp 7: Tetradifon och tetrasul

Grupp 8: Bioalletrin, bioresmetrin, cyflutrin, cypermetrin, deltametrin, fenotrin, fenvalerat, flusytrinrat och permetrin

Grupp 9: Klorerade dibenzodioxiner, klorera- de dibenzofuraner och polyklorerade bifenyler.

Åtgärdsgränserna

8 §

Av analys- och provtagnings tekniska orsaker kan till de i 3 § 1 mom. avsedda högsta halterna tillåtas följande överskridningar:

Högsta halt mg/kg	Tillåten överskridning %	mg/kg
Under 0,05	100	
0,05—0,1		0,05
0,1—0,5	50	
0,5—1,0		0,25
1,0—20	25	
20—50		5
50—150	10	
150—300		15
Över 300	5	

I 1 mom. avsedd överskridning tillåts dock inte i fråga om följande främmande ämnen: Aldrin, amitrol, captafol, DDT, dieldrin, endrin, eruka- syra, etylentiourinämne, heptaklor, hexaklorben- sen, klordan, leptofos, metamidofos, mirex, mo- nocrotofos och vinylklorid.

Provtagning och förbehandling av prov

9 §

Bestämmelser och anvisningar om provtagning och förbehandling av prov vid bestämningen av rester av bekämpningsmedel finns i bilaga 3.

Särskilda stadganden

10 §

Närmare bestämmelser och anvisningar om tillämpning av denna förordning utfärdas vid behov av handels- och industriministeriet.

Närmare anvisningar om verkställigheten av denna förordning och de bestämmelser som ut- färdats med stöd därav meddelas vid behov av

näringsstyrelsen efter att den berett jord- och skogsbruksministeriets veterinäravdelning, medicinalstyrelsen och tullstyrelsen tillfälle att bli hörda.

11 §

Utöver vad som är stadgat i denna förordning skall stadgandena i livsmedelsförordningen iaktas.

Om påföljderna för överträdelse av denna förordning och de bestämmelser som utfärdats med stöd av förordningen stadgas i livsmedelslagen (526/41).

Ikraftträdelse

12 §

Denna förordning träder i kraft den 1 septem-

Helsingfors den 3 april 1987

ber 1987. Efterlevnaden av vad i denna förordning är stadgat och med stöd därav föreskrivet kan börja innan förordningen har trätt i kraft.

Genom denna förordning upphävs förordningen av den 9 november 1984 om främmande ämnen i livsmedel (761/84), den däri vidtagna ändringen av den 14 mars 1986 (237/86) samt handels- och industriministeriets beslut av den 9 november 1984 om vissa främmande ämnen i livsmedel (762/84), den däri vidtagna ändringen av den 1 augusti 1985 (718/85) och handels- och industriministeriets anvisningar av den 20 juni 1985 om tillämpningen av det ovannämnda beslutet (40/260/85 HIM).

Före förordningens ikraftträdande kan för dess verkställighet nödiga åtgärder vidtas.

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Minister *Jermu Laine*

Nr 844

Förordning om behandling av livsmedel med joniserande strålning

Given i Helsingfors den 13 november 1987

På föredragning av ministern för handläggning av ärenden som hör till handels- och industriministeriets verksamhetsområde stadgas med stöd av 1 och 11 §§ livsmedelslagen av den 3 juli 1941 (526/41):

1 §

Tillämpningsområde

Denna förordning gäller behandling av livsmedel med joniserande strålning samt information om behandlingen.

2 §

Definition

I denna förordning avses med *joniserande strålning*:

- 1) gammastrålning med kobolt 60 eller cesium 137,
- 2) röntgenstrålning, med energi på högst 5 miljoner elektronvolt (MeV), samt
- 3) elektronstrålning, med energi på högst 10 MeV.

3 §

Användning av joniserande strålning

Vid behandling av livsmedel får endast sådan joniserande strålning som definieras i 2 § användas.

Den strålningsdos som absorberas i livsmedlet får inte göra livsmedlet skadligt för hälsan, ge det främmande lukt eller smak eller inverka menligt på dess näringsvärde eller organoleptiska kvalitet.

4 §

Förnyad behandling

Livsmedlet får inte behandlas på nytt med joniserande strålning.

Livsmedlet anses inte ha blivit behandlat på nytt med joniserande strålning, om den önskade strålningsdosen av tekniska skäl riktas mot livsmedlet i mer än en dos under samma bestrålningsprocess.

5 §

Tillåtna användningsändamål och strålningsdoser

Endast de livsmedel som nämns i denna paragraf får behandlas med joniserande strålning.

Livsmedel	Tillåtet användningsändamål	Absorberad strålningsdos i medeltal (kGy)
Torra och torrade kryddor	För att minska mikrobmängden	Högst 10
Alla livsmedel för patienter som behöver steril diet	För sterilisering	Fri

6 §

Information om bestrålning av livsmedel

På försäljningshöljet för livsmedel som har behandlats med joniserande strålning skall, i omedelbar närhet av benämningen enligt handelsled, göras en tydlig anteckning "käsitelty ionisoivalla säteilyllä — behandlad med joniserande strålning".

Om livsmedel som avses i 1 mom. säljs till konsumenten på annat sätt än färdigförpackat, skall konsumenten på ett ändamålsenligt sätt

meddelas att livsmedlet har behandlats med joniserande strålning.

7 §

Information om bestrålning av tillverknings- och tillsatsämnen

Har vid framställningen av livsmedel använts bestrålade tillverknings- och tillsatsämnen, skall detta antecknas vid dessa ämnen i förteckningen över tillverknings- och tillsatsämnen på försäljningshöljet. Anteckning behöver inte göras, om de bestrålade ämnena totalt utgör högst 5 procent av livsmedlets vikt.

8 §

Utredning om behandling med joniserande strålning

Hos tillverkaren och importören av livsmedel som behandlats med joniserande strålning skall en utredning över behandlingen av livsmedlet finnas. Av utredningen skall framgå åtminstone namnet på den inrättning som utfört behandlingen, behandlingsdatum, den strålningsdos som i medeltal absorberats i livsmedlet, den högsta och lägsta strålningsdosen i livsmedlet samt tillverknings- och strålningspartiets kod. Tillverkaren och importören skall uppbevara utredningen minst tre år efter behandlingen. En kopia av utredningen skall fogas till de handlingar som följer med livsmedlet, om livsmedlet levereras vidare på annat sätt än i sitt försäljningshölje.

Helsingfors den 13 november 1987

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Den inrättning som utför behandlingen skall spara de uppgifter om behandlingen som behövs för att livsmedlet och dess strålningsdoser skall kunna identifieras. Inrättningen skall spara uppgifterna i tre år.

9 §

Närmare föreskrifter

Närmare föreskrifter och anvisningar om verkställigheten och tillämpningen av denna förordning utfärdas vid behov av handels- och industriministeriet.

10 §

Särskilda stadganden

Utöver vad som stadgas i denna förordning skall stadgandena i livsmedelsförordningen (408/52) följas.

Om följderna av brott mot denna förordning och mot föreskrifter som utfärdats med stöd av den stadgas i livsmedelslagen (526/41).

11 §

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 1 juni 1988.

Åtgärder som verkställigheten av denna förordning förutsätter kan vidtas innan förordningen träder i kraft.

Minister Pertti Salolainen